

Pozn.
Cyzevskij
Curtius
Druhly metatar

obrazy každodennosti, biblické motivy s novodobými apod., nakupeny vedle sebe dle barokní představy, že i konkrétní, smyslům přístupné jevy mají symbolický význam⁽²⁹⁾ Je přitom zřejmé, že ne-li na výběr obrazů, pak jistě na jejich uspořádání mělo vliv zvolené metrické schéma — výčet šedesáti devíti asyndeticky řazených obrazů je uspořádán do dvaadvaceti jambických trimetrů s anaforicky se opakujícím est:

HOMO QUID?

(1) (2) (3) (4)
Massa terrae, somnium, pulvis, dolor,
(5) (6)
Unda fugiens faxque lucens paululum,
(7) (8) (9)
Bulla, faenum, vasculum testaceum,
(10) (11) (12) (13) (14)
Vermis esca, pus, cinis, fumus, vitrum,
(15) (16) (17)
Spuma, ludus sortis et pictum lutum,
(18) (19) (20)
Aura, spoliū mortis et merus vapor,
(21) (22) (23) (24) (25)
Flos, favilla, cera, putredo, nihil,
(26)
Semper hostis ipse sibi contrarius,
(27) (28) (29) (30)
Tenuē filum, faex, cadaver et pilus,
(31) (32) (33) (34) (35)
Umbra, ventus, fīmus, hospes, viva mors,
(36) (37)
Lacera navis, praeter est volans avis,
(38) (39) (40)
Alga vilis, putre pomum, cassa nux,
(41) (42)
Fragile speculum debilisque fabrica.
(43) (44) (45)
Viride folium, fabula et corruptio,
(46) (47) (48) (49)
Tela Arachnes, carcer, herba, guttula,
(50) (51) (52) (53)
Musca, spica, stipula, Parcarum seges,
(54) (55)
Urna fletus et ruinosa est domus,
(56) (57)
Instabilitas, est viator transiens,
(58) (59) (60) (61) (62)
Phlegma, sputum, canna, phantasma et culex,
(63) (64)
Sordium olla, grave onus est ipsi sibi,
(65) (66) (67)
Faetor, horror, vanitas, est denique
(68) (69)
Saccus miseriarum et cloaca stercorum.

[Jednotlivé obrazy označil čísly M. S.]

Jiljí od sv. Jana Křtitele: Co člověk?

Je: hrouda hlíny, sen, prach, bolest,
ztrácející se vlna slabounko svítící pochodeň,
bublina, seno, hliněná nádoba,
potrava červů, hnis, popel, dým, sklo,
pěna, hra osudu a obraz bláta,
vánek, kořist smrti a pára,
květ, popel, vosk, hniloba, nicota,
věčně nepřítel sám sobě,
tenká nit, sedlina, mršina a vlásek,
stín, vítr, hnůj, host (cizinec), živá mrtvola,
rozbitá loď, mimo letící pták,
bezpečná mořská řasa, shnilé jablko, prázdný ořech,
křehké zrcadlo chabá stavba (zemdlený organismus),
zelený list, smyšlenka a zkáza (zvrácenost, pokažení),
pavučina, vězení, rostlina, kapička,
moucha, obilní klas, stéblo slámy, věštění (setba) Sudiček,
vědro nářku a zřícený dům,
nestálost, je míjející poutník (pocestný),
hlen, chrchel, třtina, přízrak a komár,
nádoba nečistoty, sám sobě je těžkým břemenem,
smrad, horor, marnost (prázdnota), je nakonec
pytel běd (bídy) a stoka hnoje.